

Apstiprināts 08.11.2020.

Biedrības „Latvijas Jaunatnes padome” darbības stratēģija

2021. – 2023. gadam

LJP darbības vēsture

LJP ir 1992. gadā dibināta jaunatnes organizāciju un organizāciju, kas strādā ar jauniešiem vecumā līdz 30 gadiem, apvienība. LJP dibināšanas mērķis bija jaunatnes organizāciju Latvijā un ārzemēs interešu pārstāvniecība, to dibināja gandrīz visas 1992. gadā esošās jaunatnes organizācijas - Jaunatnes kristīgā savienība, Neatkarīgā Latvijas lauku jaunatnes apvienība, Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija u.c. Lai gan 28 gadu laikā ir mainījušies LJP uzdevumi, bet mērķis ir palicis gandrīz nemainīgs - jaunatnes organizāciju interešu pārstāvniecība un kapacitātes celšana. Gadu gaitā ir bijušas dažādas diskusijas par LJP nepieciešamību un kapacitāti gan publiski, gan organizācijas iekšienē. LJP ir bijusi vairāku būtisku iniciatīvu un normatīvo aktu ierosinātāja, piem., pateicoties LJP tika izveidots un apstiprināts Jaunatnes likums. LJP biedru organizāciju un pārstāvēto jauniešu kopskaits ir bijis svārstīgs gadu gaitā, šobrīd LJP apvieno 29 dalīborganizācijas (16 biedrus un 13 asociētos biedrus), to biedru kopskaits veido 10 000.

LJP esošās situācijas analīze 2020. gadā

1. LJP iekšējā vide

1.1. Finanšes - LJP galvenais ienākumu avots ir dažādi projektu konkursi (2017.g. - ~81%; 2018.g. ~91% un 2019.g. ~87%). Tiek veikta arī *neliela saimnieciskā darbība* - apmēram 5% attiecībā pret kopējo ieņēmumu summu 2017.g. 1,5% - 2018. gadā un 0,38% 2019. gadā). *Biedru naudas* ieņēmumi attiecībā pret kopējo ieņēmumu summu sastāda 1,28% - 2017.g., ~1% - 2018.g. un 1,14% 2019. gadā. Savukārt *ziedojumi* attiecībā pret kopējo ieņēmumu summu sastādījuši ~0,05% 2017.gadā, bet, pieaugot ziedojumu apmēram, 2018.g. ~6% un 2019. gadā jau ~10% attiecībā pret kopējo ieņēmumu summu.

2018. gadā izveidojās nodokļu parāds, kas ietekmēja biedrības finanšu stāvokli un līdz ar to joprojām ir parādsaistības pret Eiropas Komisiju vairāk kā 25 000 eiro apmērā un Izglītības un zinātnes ministriju vairāk kā 7000 eiro apmērā. 2019. gadā biedrība ir uzsākusi tiesvedību ar bijušo izpilddirektori par biedrībai nodarīto zaudējumu piedziņu vairāk kā 10 000 eiro apmērā. Par pārējiem zaudējumiem iepriekšējos gados valde konsultējās par iespējamu tiesvedību naudas atgūšanai.

Tā kā pēdējos gadus veicināta ziedojumu piesaiste, tā tiek plānota vēl aktīvāka arī turpmāk, nokārtojot sabiedriskā labuma organizāciju statusu, lai ziedojumu piesaiste būtu sekmīgāka.

LJP ir iespēja attīstīt savus pakalpojumus, piedāvājot tehniskā aprīkojuma nomu, cilvēkresursu ekspertīzi. Tāpat ir iespēja attīstīt maksas apmācības, treniņus jaunatnes jomā iesaistītajiem, kas līdz šim nav pietiekami izmantots. Jādomā par LJP ienākumu dažādošanu un neatkarību no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

1.2. LJP pieejamie resursi - pateicoties dažādu projektu finansējumam, LJP ir nodrošināta stabila pamatlīdzekļu bāze - 2 stacionārie un 3 portatīvie datori LJP biroja darbiniekiem, 2 spoguļkameras, 1 videokamera, 2 statīvi video un fotokamerām, projektors un prezentācijas pulsts, skaļruņi, portatīvais skaļrunis, konferenču sistēma, ar pamatvajadzībām aprīkots biroja iekārtojums (galdi, krēsli, plaukti utt.),

kancelejas preces, saimniecības preces utt. LJP biroja tehniskais aprīkojums ļauj 3 - 5 darbiniekiem ērti darboties. Tāpat pieejami programmatūras resursi darba nodrošināšanai - Microsoft Office, Gsuite (iekšējā darba un lietvedības organizēšanai), Zoom.us.

1.3. cilvēkresursi - LJP vada *valde piecu valdes locekļu sastāvā*, kur viens no tiem ir jauniešs vecumā no 18-25 gadiem. LJP šobrīd tiek *algoti 2 pilnas slodzes darbinieki* - izpilddirektors/projekta vadītājs un projekta aktivitāšu koordinators. Ir potenciāls piesaistīt brīvprātīgos, sniegt prakses iespējas, sadarboties ar NVA, sniedzot pirmo darba pieredzi jauniešiem. Ar esošajiem cilvēkresursiem iespējams veikt LJP biroja un projekta vadību, pamatdarbības interešu aizstāvībā. Brīvprātīga LJP valde var darboties ar ierobežotiem resursiem.

LJP dalīborganizāciju (LJP DO) resursi - LJP darbībā regulāri un aktīvi iesaistās līdz 10 organizāciju pārstāvji, individuāli uzrunājot līdz 20. LJP DO ir resurss, kas var palīdzēt LJP darbībā, bet tas ierobežots līdzīgi kā brīvprātīgā valde.

Juridiskajos un grāmatvedības jautājumos, LJP piesaista ārpalpojuma *juristu un grāmatvedi*, kas seko līdzī nozares normatīvo aktu izmaiņām. Ir risks, ka algotie darbinieki, ne visiem tiesiskās vides regulējumiem ir spējīgi sekot līdzī, līdz ar to ir regulāri jāuztur kontakts ar juristu un grāmatvedi.

1.4. LJP komunikācija - LJP uztur mājaslapu www.ljp.lv, sociālo tīklu profilus Facebook, Instagram, arī LinkedIn, reizi mēnesī izsūta ziņu lapu biedriem epastā. Komunikācija ar biedriem notiek arī e-pastos, ievērojot piesardzību un nesūtot pārāk bieži e-pastus, un sociālajā tīklā Facebook "LJP DO komunikācija" grupā.

Ieraksti mājaslapā un sociālajos tīklos tiek veikti regulāri. Ir jādomā par komunikācijas stratēģijas apstiprināšanu. Šobrīd tā ir izstrādes stadijā. Ir potenciāls attīstīt plašāku sadarbību ar medijiem.

1.5. LJP darba organizācija - LJP organizē regulāras valdes sēdes gan klātienē, gan tiešsaistē. Divreiz gadā - martā un novembrī notiek biedru Kongresi, regulāri tiek veidotas darba grupas ar LJP DO, darbinieki ikdienā darbojas LJP birojā. LJP komandai (valdei un biroja darbiniekiem) ir potenciāls komandas stiprināšanā un sadarbībā, kas šobrīd tiek stiprināts ar regulārām iknedēļas atgriezeniskās saites sanāksmēm. Pēdējos gados nav bijusi darbības stratēģija, tomēr darbība ir balstīta uz Kongresā apstiprinātiem gada plāniem.

1.6. LJP tēls - saistībā ar dažādām LJP iekšējām nesaskaņām starp valdi un bijušo izpilddirektoru kopš 2017. gada LJP DO vidū ir būtiski cietis. Jaunatnes jomā LJP joprojām ir svarīga spēlētāja. Ierobežotu resursu dēļ, īpašas aktivitātes līdz 2019. gadam LJP netika veiktas, bet kopš 2019. gada un pateicoties aktīvai interešu aizstāvībai, personīgām tikšanās reizēm ar LJP DO visā Latvijā, LJP tēls biedru vidū būtiski audzis. 2020. gadā tas ir arī audzis sabiedrībā, jo LJP iesaistās interešu aizstāvības aktivitātēs Saeimā un ministrijās, kā arī veido pasākumus jaunatnes jomā iesaistītajiem.

2. LJP ārējā vide

2.1. LJP tehnoloģiskā attīstība - šobrīd LJP tehniski materiālais nodrošinājums ir pietiekams, tomēr turpmākajos gados ir jāplāno ieguldījumi dažādu programmatūru nomaiņā un digitālo resursu izmantošanā LJP darbībā.

2.2. Politiskā situācija valstī - LJP darbību būtiski neietekmē, ar vien vairāk tiek rasti resursi un iespējas NVO iesaistei valsts pārvaldē, līdz ar to tieši riski nepastāv.

Šobrīd esošā normatīvo aktu bāze ir pozitīva un nerada šķēršļus LJP darbībai. Tomēr ir regulāri jāseko līdzī gan jaunatnes jomas normatīvajiem aktiem un to izmaiņu ierosinājumiem, gan NVO darbības vides regulējumiem.

Latvijas valdības ilgstoši ir uzskatījušas ka nevalstiskajām organizācijām nav jāpiešķir valsts atbalsts, jo tās nepilda tiešos valsts pienākumus. Līdz ar to NVO nav pieejams ilgtermiņā prognozējams un uz skaidriem noteikumiem pieejams finansējums NVO darbībai. Ir pieejams dažādu fondu finansējums īstermiņa projektiem un aktivitātēm, bet tas liedz organizācijām celt savu kapacitāti un kvalitatīvi strādāt.

2.3. Sabiedrības attieksme pret NVO - NVO sektoram Latvijā raksturīga zema sabiedrības uzticēšanās - biedrībām/ nodibinājumiem (uzticas 20,1%, neuzticas 32,4%), ievērojami pozitīvāk nevalstiskās organizācijas vērtē tie iedzīvotāji, kuri paši ir kādas nevalstiskās organizācijas dalībnieki.¹ LJP darbību kā pozitīvu vērtē 90% LJP biedru. Ir jāstrādā pie sabiedrības izpratnes veidošanas un informētības par LJP darbu.

2.4. Ekonomiskā situācija valstī - ir pārvarēta 2008. gada ekonomiskā krīze, tomēr šobrīd risks ir saistībā ar Covid-19 radītajām ekonomiskajām sekām. Pēc 2018. gada nodokļu politikas reformas ieviešanas, strauji krities ziedojumu apjoms NVO². Biežāk ziedo labdarības organizācijām, līdz ar to ziedojumu piesaiste LJP gadījumā ir sarežģītāka, jo interešu aizstāvības aktivitātes ir pamanāmas ilgtermiņā. LJP darbības nodrošināšanai pieejami fondi - NVO fonds, Jaunatnes politikas valsts programmas, Erasmus+ Jaunatne darbībā, Aktīvo iedzīvotāju fonds u.c., bet ir jādomā par ar projektiem nesaistītiem finanšu gūšanas avotiem.

2.5. Demogrāfiskā situācija - jauniešu skaits Latvijā samazinās, tādēļ samazinās gan jaunatnes organizāciju, gan to dalībnieku skaits. Demogrāfiskā situācija ir viens no būtiskākajiem riskiem LJP darbībā, jo LJP darbības nodrošināšanai ir nepieciešamas aktīvas jaunatnes organizācijas.

2.6. Organizācijas ar līdzīgu mērķi - šobrīd Latvijā nav organizācijas ar līdzīgu mērķi, kuras apvieno jaunatnes organizācijas to interešu aizstāvībai. Vairākas Latvijas krievvalodīgo jauniešu organizācijas (t.sk. politiskās) plāno Latvijas Krievu jauniešu padomes izveidi.

Individuālā interešu aizstāvībā par tādām var uzskatīt LJP DO, kurām ir lielāki resursi, piemēram, LSGCO, Latvijas Mazpulki, Klubs Māja - Jaunatne vienotai Eiropai, Streetbasket/ GG. LJP jāveicina organizāciju sadarbība un apvienošanās kopīgu mērķu sasniegšanā.

2.7. Ieguvēji no LJP darbības - jaunatnes organizācijas ir galvenie ieguvēji no LJP darbības. LJP apvieno jauniešu organizācijas interešu aizstāvībai, sekojot līdzi procesiem; nodrošina ekspertīzi valsts pārvaldes iestādēm; dažādas apmācības un sadarbības iespējas LJP DO.

2019.g. aptauja LJP DO vidū liecina, ka tās redz nepieciešamību pēc LJP, bet sagaida aktīvāku tās darbību.

LJP statūtos definētie mērķi, vīzija un misija

LJP misija ir radīt tādu vidi Latvijā, kurā jauniešiem ir kvalitatīvi dzīves apstākļi, lai bērnu un jauniešu organizācijas varētu sasniegt savus mērķus.

LJP vīzija ir kļūt par Latvijas jauniešu viedokļu līderi Latvijā un pasaulē.

LJP mērķi ir:

1. pārstāvēt dalīborganizāciju intereses, nodrošinot interešu aizstāvību;
2. attīstīt darbu ar jaunatni, stiprinot dalīborganizāciju kapacitāti un to attīstību;
3. informēt sabiedrību par jaunatnes politiku un veicināt sabiedrības izpratni par lēmumu pieņemšanas procesiem;
4. veicināt jauniešu pilsonisko līdzdalību, stiprinot demokrātisko vidi Latvijā.

¹ <https://www.activecitizensfund.lv/storage/documents/sabiedribas-viedoklis-par-nvo-sektoru-latvija.pdf>

² <https://nvo.lv/uploads/201911141454365728.pdf>

LJP stratēģiskās prioritātes un uzdevumi

1. LJP darbības nodrošināšana un attīstība

- 1.1. Veicināt jaunu biedru piesaisti, proaktīvi uzrunājot aktīvās jaunatnes organizācijas iestāties LJP.
- 1.2. Dažādrot finanšu avotus, piesaistot ziedojumus, sponsorus un sniedzot maksas pakalpojumus.
- 1.3. Likvidēt LJP parādsaistības un strādāt pie uzkrājumu veidošanas.
- 1.4. Stiprināt LJP komandas (valde un biroja darbinieki) sadarbību, organizējot apmācības un sniedzot regulāru atgriezenisko saiti, zināšanas un kapacitāti, veicinot programmatūru nomaiņu un digitālo resursu izmantošanā LJP darbībā.
- 1.5. Veicināt LJP DO iesaisti LJP darbībā, personīgi motivējot un nodrošinot priekšrocības no dalības LJP darbībā.
- 1.6. Regulāri veidot kopīgas tikšanās ar LJP DO vadītājiem/ pārstāvjiem.

2. Interesu aizstāvība

- 2.1. Regulāri noskaidrot LJP biedru intereses, vajadzības, viedokļus, veidojot ikgadējās biedru aptaujas, regulāras klātienēs un neklātienēs tikšanās, viedokļu saskaņošanu un pozīciju veidošanu.
- 2.2. Nodrošināt kvalitatīvu līdzdalību un interešu aizstāvību, piedaloties Saeimas un ministriju sēdēs, darba grupās, sanāsmēs, veikt tikšanās ar valsts pārvaldes pārstāvjiem, darboties Memoranda padomē, Eiropas jaunatnes dialoga darba grupā un dažādās konsultatīvajās padomēs (Jaunatnes, JSPA konsultatīvajā padomē u.c.).
- 2.3. Proaktīvi iniciēt grozījumus normatīvajos aktos, rakstīt atzinumus un viedokli atbilstoši LJP apstiprinātajām pamatpozīcijām un dalīborganizāciju viedoklim.
- 2.4. Aktīvi darboties Latvijas pilsoniskajā aliansē un ietekmēt lēmumus par labvēlīgu darbības vidi jaunatnes NVO.
- 2.5. Nodrošināt kvalitatīvu Latvijas jauniešu viedokļu pārstāvēniecību starptautiski, t.sk. Eiropas Jaunatnes forumā kā vienai no dalīborganizācijām.

3. Sabiedrības informēšana un izglītošana

- 3.1. Mērķtiecīgi informēt sabiedrību par LJP un dalīborganizāciju paveiktajiem darbiem un sasniegumiem jaunatnes darbā, rīkojot ikgadējas konferences, publiskas diskusijas, veidojot vizuālus materiālus, kampaņas un attīstot sadarbību ar medijiem.
- 3.2. Popularizēt dalīborganizācijas LJP mājaslapā www.ljp.lv, medijos un sociālajos tīklos (jauniešiem draudzīgā valodā) un ikmēneša ziņu lapā.
- 3.3. Īstenot pilsoniskās un neformālās izglītības aktivitātes jaunatnes jomā.
- 3.4. Veicināt izpratni sabiedrībā par pieņemtajiem lēmumiem Eiropas Jaunatnes forumā (EJF) un LJP dalību tajā.
- 3.5. Veicināt pētniecību jaunatnes politikas jomā, projektu aktivitātēs iekļaujot pētījumu veikšanu un sadarbību ar jomas pētniekiem.

4. LJP DO kapacitātes celšana un attīstība

- 4.1. Stiprināt dalīborganizāciju kapacitāti, īstenojot seminārus, apmācības, un konsultācijas par LJP DO interesējošām tēmām.
- 4.2. Stiprināt partnerību starp LJP DO, veidojot kopīgus projektus, pasākumus un tīklošanās iespējas ar citām organizācijām (t.sk. ārvalstu).
- 4.3. Veicināt sadarbību starp LJP DO un jaunatnes darbā iesaistītajiem, īstenojot kopīgus pasākumus un sadarbības.
- 4.4. Izstrādāt metodiskos materiālus un publikācijas par organizāciju attīstības jautājumiem, līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos un citām jaunatnes politikas tēmām.